

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Záruka na opravu věci

Starý občanský zákoník zakotvoval pro případ opravy věci záruční dobu na opravu v délce tří měsíců. Jak se to však má se zárukou na opravu věci dle stávajícího občanského zákoníku?

FIALA, TEJKAL A PARTNEŘI S.R.O.
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Stará právní úprava

Oprava věci spadala jak v případě starého občanského zákoníku (zák. č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník), tak v případě obchodního zákoníku (zák. č. [513/1991](#) Sb. obchodní zákoník) vždy do režimu smlouvy o dílo. Obchodní zákoník zakotvoval pouze odpovědnost zhotovitele za vady věci v době jejího předání, případná záruka by musela být předmětem smluvního ujednání mezi stranami. Starý občanský zákoník na rozdíl od zákoníku obchodního zakotvoval na provedenou opravu v § 654 přímo záruční dobu v délce tří měsíců a v případě stavebních prací osmnáct měsíců, pokud se samozřejmě strany nedohodly na záruční době delší nebo ji jinak nestanovil zvláštní právní předpis[1].

Nová právní úprava

Stejně jako ve staré právní úpravě, tak i v úpravě obsažené ve stávajícím občanském zákoníku (zák. č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník), se na opravu věci použije smluvní typ smlouvy o dílo[2]. Podle ustanovení § 2615 občanského zákoníku má dílo vady, neodpovídá-li dílo smlouvě. Vzhledem k povaze opravy věci je zřejmé, že dílo v podobě provedené opravy nebude odpovídat smlouvě tehdy, pokud závada nebyla odstraněna, resp. i tehdy, pokud došlo k odstranění závady sice z velké části, ale přesto ne v celém rozsahu. Pro případ vadného díla pak § 2615 odst. 2 občanského zákoníku stanoví, že o právech objednatele z vadného plnění platí obdobně ustanovení o kupní smlouvě.

Přestože se budeme v dalším výkladu pohybovat v úpravě smlouvy kupní, budeme nadále pro zachování kontinuity se smlouvou o dílo používat místo pojmů kupující - prodávající pojmy objednatel - zhotovitel, nevyžádají-li si okolnosti jinak.

Obecná úprava

Úprava práv objednatele z vadného plnění v případě kupní smlouvy je upravena obecně v ustanovení § 2099 - § 2112 občanského zákoníku.

Základ odpovědnosti zhotovitele je dle uvedených ustanovení totožný s úpravou v obchodním zákoníku, neboť dle § 2100 odst. 1 občanského zákoníku platí, že právo objednatele z vadného plnění zakládá vada, kterou má věc při přechodu nebezpečí škody na objednatele, byť se projeví později. V námi řešeném případě se vadou věci rozumí vada opravy věci. Takovou vadu pak musí objednatel ve smyslu § 2112 odst. 1 občanského zákoníku oznámit bez zbytečného odkladu poté, co ji mohl při včasné prohlídce a dostatečné péči zjistit, jinak objednateli soud právo z vadného plnění nepřizná. V případě vad skrytých je tato povinnost ohraničena objektivní lhůtou dva roky od odevzdání opravené

věci objednateli. Objednatel je zároveň povinen prokázat, že oprava byla vadná již v okamžiku přechodu nebezpečí škody na věci na objednatele.

Záruku za jakost věci v citovaných ustanoveních občanském zákoníku nenalezneme, zákonná záruka za provedenou opravu tedy objednateli opravy věci nevzniká. To však nebrání zhotoviteli, aby objednateli poskytl smluvní záruku na provedenou opravu z vlastní vůle.

Speciální úprava

V případě, že zhotovitel opravy je podnikatel a objednatel naopak podnikatel není, nebo objednatel sice podnikatelem je, ale při uzavření smlouvy o dílo není z okolností zřejmé, že se oprava týká jeho podnikatelské činnosti, je nezbytné vzít v úvahu též ustanovení § 2158 – 2174 občanského zákoníku, jak vyplývá právě z § 2158 občanského zákoníku. Citovaná ustanovení se totiž v takovém případě užijí jako speciální ustanovení k obecným ustanovením o kupní smlouvě.

Stejně jako v případě obecných ustanovení, tak i v těchto případech odpovídá zhotovitel objednateli, že oprava věci je bezvadná. Odlišně od obecných ustanovení však § 2165 občanského zákoníku uvádí, že objednatel je oprávněn uplatnit právo z vady v době 24 měsíců od převzetí bez jakéhokoliv omezení. Není tedy třeba, aby šlo o vadu skrytou, a není ani třeba splnit povinnost oznámit vadu bez zbytečného odkladu poté, co ji mohl objednatel při včasné prohlídce a dostatečné péči zjistit. Přesto lze doporučit, aby objednatel oznámil zjištěnou vadu též bez zbytečného odkladu od jejího zjištění, neboť zbytečné otálení s oznámením vady by mohlo být shledáno jako rozporné s dobrými mravy. V takovém případě by soud též nemusel objednateli právo z vadného plnění přiznat.

V ustanovení § 2161 odst. 2 občanského zákoníku je zároveň zakotven velmi silný ochranný institut objednatele, jehož podstatou je vytvoření vyvratitelné domněnky, že oprava věci byla vadná již při převzetí, pokud se vada projeví v průběhu šesti měsíců od převzetí. Citované ustanovení obrací důkazní břemeno a vyžaduje, aby bezvadnost opravy věci v době převzetí prokázal zhotovitel.

Pro zodpovězení otázky, zda zákon poskytuje objednateli na opravu věci záruku je rozhodující výklad § 2165 odst. 1 občanského zákoníku. Doposud není ustálen názor, zda § 2165 odst. 1 občanského zákoníku obsahuje úpravu zákonné záruky za vady a dává tak objednateli možnost uplatnit právo z jakékoliv vady, která se na věci vyskytne po dobu 24 měsíců od převzetí, aniž by zároveň muselo jít o vadu, která existovala na věci již v době jejího převzetí, nebo zda se předmětné ustanovení vztahuje pouze na vady, které měla věc již v době jejího převzetí. O této problematice bylo napsáno již mnoho a cílem tohoto článku není rozbor tohoto problému. Závěr článku se bude zabývat oběma alternativami, abychom pokryli obě možnosti dalšího vývoje.

S ohledem na předmět tohoto článku, tedy odpovědnost zhotovitele za opravu věci, tedy za opravu věci již použité, lze dle našeho přesvědčení aplikovat na takové případy též druhou větu ustanovení § 2168 občanského zákoníku. Druhá věta uvedeného ustanovení umožňuje smluvním stranám v případě prodeje použitého zboží sjednat, že zákonem stanovená dvouletá doba pro uplatnění práv z odpovědnosti vady se zkracuje až o polovinu, tedy na 12 měsíců. Pokud by strany ujednaly zkrácení větší, platí za ujednané zkrácení na polovinu zákonné doby.

Má-li tedy v případě kupní smlouvy prodávající možnost sjednat s kupujícím zkrácení doby pro uplatnění práv z odpovědnosti za vady z důvodu, že věc již byla použita, přičemž právě jisté opotřebením vystavuje prodávajícího vyššímu riziku výskytu vady, nelze stejné právo upřít ani zhotoviteli opravy věci v případě smlouvy o dílo, neboť i tento zhotovitel se vystavuje vyššímu riziku toho, že se oprava ukáže být vadnou právě v souvislosti s předcházejícím opotřebením věci, jehož rozsah je zhotoviteli neznámý. Z tohoto důvodu má dle našeho názoru i zhotovitel možnost sjednat s objednatel, že jeho odpovědnost za vady opravy věci bude kratší než 24 měsíců, nikoliv však

kratší než měsíců 12.

Závěr

Provádí-li zhotovitel v rámci svého podnikání opravu věci pro objednatele, který je též podnikatelem a oprava se týká podnikání objednatele, nebo provádí-li opravu věci zhotovitel pouze ad hoc nikoliv v rámci svého podnikání bez ohledu na to, kdo je objednatelem, má objednatel možnost uplatnit u zhotovitele pouze ty vady opravy, které měla oprava již v okamžiku, kdy opravenou věc od zhotovitele převzal, zákon žádnou záruku nestanoví, objednatel ji tak může poskytnout pouze z vlastní vůle. Zjištěnou vadnost opravy věci je objednatel povinen oznámit zhotoviteli bez zbytečného odkladu poté, co vadu zjistí, jinak se vystavuje riziku, že soud objednateli právo z vadného plnění nepřizná.

Provádí-li zhotovitel v rámci svého podnikání opravu věci pro nepodnikatele, resp. pro spotřebitele, má objednatel možnost uplatnit u zhotovitele vady opravy po dobu 24 měsíců ode dne převzetí opravené věci, tuto lhůtu však strany mohou dohodou zkrátit až na 12 měsíců. Projeví-li se však jakákoliv vada opravy v době 6 měsíců od převzetí opravené věci objednatelem, má se za to, že oprava byla vadná již v okamžiku převzetí opravené věci objednatelem, a je na zhotoviteli, aby prokázal, že oprava byla provedená bezvadně.

Jde-li v případě opravy věci o vztah podnikatele a spotřebitele a přijmeme-li výklad § 2165 odst. 1 občanského zákoníku v tom smyslu, že zakotvuje skutečně záruku za jakoukoliv vadu, která se vyskytne na opravě v době 24 měsíců od převzetí, svědčí objednateli na provedenou opravu věci záruka v délce 24 měsíců, ledaže se dohodnul se zhotovitelem na lhůtu kratší, vždy však nejméně 12 měsíců.

Přijmeme-li naopak výklad, že § 2165 odst. 1 občanského zákoníku se týká pouze vad opravy existujících v době převzetí opravené věci objednatelem, zákon žádnou záruku na opravu věci nestanoví a objednatel ji tak může poskytnout pouze z vlastní vůle.

JUDr. Petr Fiala,
advokát

Mgr. Michal Gabriel,

trvale spolupracující advokát

[Fiala, Tejkal a partneři, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Helfertova 2040/13
613 00 Brno

Tel.: +420 541 211 528
e-mail: recepce@akfiala.cz

[1] Vyhláška ministerstva všeobecního strojírenství a Ústřední správy pro rozvoj místního hospodářství č. [18/1965](#) Sb., o podmínkách údržby a oprav silničních vozidel pro motorovou dopravu v majetku občanů a nesocialistických organizací. Vyhláška byla účinná od 12.03.1965 do 31.12.2013. Tato vyhláška stanovila ve svém § 6 odst. 1, že „Za opravy vozidel se poskytuje záruka na dobu šesti měsíců ode dne převzetí opraveného vozidla objednatelům.“

[2] § 2587 zák. č. 89/2012: Dílem se rozumí zhotovení určité věci, nespadá-li pod kupní smlouvu, a dále údržba, oprava nebo úprava věci, nebo činnost s jiným výsledkem. Dílem se rozumí vždy zhotovení, údržba, oprava nebo úprava stavby nebo její části.

© EPRAVO.CZ - Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku](#)
- [Autonomní mobilita optikou české legislativy. Kdy se na silnicích dočkáme vozidel bez řidiče?](#)
- [Rodičovská odpovědnost po novele občanského zákoníku: Jak nové principy rovnosti, spolupráce a ochrany dítěte mění praxi soudů a rodin](#)
- [Lhůta a povinnosti při vyrozumění oznamovatele o výsledku posouzení oznámení](#)